

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Krzysztof Motyk
ZASTĘPCA DYREKTORA

Warszawa, dnia 14 lutego 2021 r.

DOB.NK.3821.3.5.2020.PK(5)

Pani Monika Zielińska
Prezes Zarządu
Bractwo Miłosierdzia
im. św. Brata Alberta
ul. Zielona 3
20-082 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057), zwanej dalej „ustawą”, w dniach od 14 września do 9 października 2020 r. została przeprowadzona kontrola planowa w Bractwie Miłosierdzia im. św. Brata Alberta¹ z siedzibą w Lublinie².

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Piotr Kontkiewicz – Naczelnik Wydziału oraz Agnieszka Konarska – Radca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na podstawie upoważnień odpowiednio nr 11 i 12, wydanych przez Pana prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w dniu 3 września 2020 r.

Zgodnie z przepisem § 7 ust. 4 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. poz. 2054) na wniosek Bractwa z dnia 8 września 2020 r. czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniach od 14 września do 9 października 2020 r. w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, przy Al. Ujazdowskich 1/3, 00-583 Warszawa. Kontroli nie odnotowano w książce kontroli.

Przedmiot kontroli obejmował ocenę prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych³ w organizacjach

---

¹ dalej zwane „Bractwem”, „Stowarzyszeniem” lub „organizacją”;

² ul. Zielona 3, 20-082 Lublin;

³ Zwanego dalej „podatkiem” lub „pdof”;

pożytku publicznego prowadzących konta indywidualne na rzecz beneficjentów (tzw. subkonta).

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 19 listopada 2020 r. protokole kontroli (DOB.NK.3821.3.5.2020.PK), który został doręczony Fundacji w dniu 23 listopada 2020 r. Protokół kontroli został podpisany przez członków zarządu Stowarzyszenia - Panią Monikę Zielińską - Prezesa Zarządu, Panią Zofię Chodzińską - Skarbnika, Pana Przemysława Filipka - Sekretarza oraz Pana Adama Janasza - członka zarządu, w dniu 23 listopada 2020 r., a następnie zwrócony do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 27 listopada 2020 r.

Do treści protokołu kontroli nie złożono wyjaśnień ani nie zgłoszono zastrzeżeń, o których mowa w art. 31 ust. 2 ustawy.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Bractwa w zakresie objętym kontrolą oceniam **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz na podstawie wyjaśnień i zestawień przedstawionych przez Panią Monikę Zielińską, Prezesa Zarządu Bractwa oraz Panią [REDAKTOWANE] asystenta do spraw księgowości.

I. Ustalenia kontroli

1. Informacje podstawowe

Zgodnie z postanowieniami statutu⁴ Stowarzyszenie Bractwo Miłosierdzia im. św. Brata Alberta jest katolicką niezależną organizacją dobroczynną działającą na podstawie prawa o stowarzyszeniach i z tego tytułu posiadającą osobowość prawną (§ 2). Bractwo zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi pełnemu z Krajowego Rejestru Sądowego⁵ jest wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej KRS (uzyskało wpis w dniu 16 października 2002 r. pod nr 0000135612), nie jest zaś wpisane do rejestru przedsiębiorców. Jednocześnie posiada nr Regon 430852760 oraz NIP 7122386398. Status organizacji pożytku publicznego Stowarzyszenie uzyskało w dniu 20 maja 2004 r.

Celem działalności Bractwa jest przywracanie osobom i rodzinom: bezdomnym, chorym, w podeszłym wieku, uzależnionym, niepełnosprawnym oraz ich rodzinom, dzieciom i młodzieży, samotnym matkom, godności osoby ludzkiej oraz pomoc w powrocie do społeczeństwa w tym pełnieniu ról społecznych i wyrównywaniu szans tych osób i rodzin (§ 6 statutu).

2. Struktura organizacyjna Bractwa

Władzami Bractwa zgodnie z § 12 statutu są – Zebranie Członków, Zarząd oraz Komisja Rewizyjna.

Walne Zebranie Członków jest najwyższą władzą Bractwa. Do jego kompetencji należy m.in.: określanie głównych kierunków i programów działania Bractwa, uchwalanie statutu i podejmowanie uchwał o jego zmianach, wybór oraz odwołanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności ustępujących władz

⁴ Tekst Statutu Bractwa Miłosierdzia im. św. Brata Alberta z dnia 21 listopada 2013 r., zwany dalej „statutem”;

⁵ Zwanego dalej „KRS”;

Bractwa oraz udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi na wniosek Komisji Rewizyjnej.

Stosownie do § 15 statutu działalnością Bractwa kieruje Zarząd, który również reprezentuje go na zewnątrz. W skład zarządu wchodzi od 2 do 5 osób, w tym prezes, sekretarz i skarbnik. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności wykonywanie uchwał Zebrania Członków, uchwalanie rocznego planu działalności, zarządzanie majątkiem i funduszami Bractwa, zaciąganie zobowiązań majątkowych, sprawowanie nadzoru nad schroniskami oraz jednostkami Bractwa prowadzącymi działalność gospodarczą, kierowanie bieżącą działalnością Bractwa oraz składanie sprawozdań z działalności Bractwa.

W okresie objętym kontrolą z skład Zarządu, zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu i pełnemu z KRS, wchodziło trzech członków 1) Monika Zielińska – Prezes Zarządu (od dnia 6 lutego 2019 r.), 2) Przemysław Filipek – Sekretarz (od dnia 6 lutego 2019 r.) i 3) Adam Franciszek Janasz – Skarbnik Bractwa (od dnia 6 lutego 2019 r.).

Komisja Rewizyjna w myśl postanowień § 18 statutu jest organem kontrolującym działalność Bractwa. Jej skład tworzą 3 osoby, w tym przewodniczący, który może uczestniczyć w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy kontrolowanie co najmniej raz w roku całokształtu działalności Bractwa a w szczególności gospodarki finansowej, występowanie do Zarządu z wnioskami pokontrolnymi oraz składanie sprawozdań i wniosku o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi.

W okresie objętym kontrolą członkami Komisji Rewizyjnej byli: 1) ██████████, 2) ██████████ oraz 3) ██████████.

Ustalenia kontroli wskazują, że skład organów Bractwa odpowiadał postanowieniom statutu.

3. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego oraz działalność gospodarcza

a. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z przepisem art. 10 ust. 3 ustawy, zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w przepisie art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

W statucie Bractwa brak jest postanowień dotyczących przedmiotu działalności pożytku publicznego organizacji. Natomiast przepis § 7 statutu przewiduje m.in., że Bractwo realizuje swoje cele przez:

- 1) udzielanie tymczasowo noclegów – bezpłatnych lub za niską opłatą – w tworzonych w tym celu domach noclegowych zwanych schroniskami św. Brata Alberta oraz w mieszkaniach dla osób wychodzących z bezdomności;
- 2) tworzenie kuchni, ośrodków wsparcia, poradni prawnych i zawodowych, klubów integracji społecznej oraz innych podmiotów ekonomii społecznej;
- 3) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki bezdomności, a w szczególności udział prawno-finansowy w przedsięwzięciach z zakresu budownictwa socjalnego i społecznego oraz ewentualnie obejmowanie udziałów w podmiotach, których celem jest zapewnienie lokum ludziom ubogim i potrzebującym;
- 4) podejmowanie działań: terapeutycznych, profilaktyki uzależnień i bezdomności, edukacyjno-pomocowych oraz organizowanie wszelkiego rodzaju kursów i szkoleń;

Stowarzyszenie poinformowało⁶, iż: *niestety nie wiemy dlaczego były zarząd nie uwzględnił informacji z zakresu prowadzonej działalności odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Przy najbliższym Walnym Zebraniu uzupełnimy statut o bardziej szczegółowe informacje.*

Ponadto stwierdzono, że w informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu i pełnemu z KRS wskazany został przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego w podziale na odpłatną działalność statutową oraz nieodpłatną działalność statutową (wg PKD). Jednocześnie na podstawie przedłożonych zapisów ewidencji księgowej, dokumentów źródłowych oraz wyjaśnień Bractwa⁷ potwierdzono, że organizacja w okresie objętym kontrolą faktycznie prowadziła działalność nieodpłatną⁸ i odpłatną⁹ pożytku publicznego współpracując z instytucjami publicznymi¹⁰.

Natomiast ustalenia kontroli nie wskazują na prowadzenie przez Stowarzyszenie działalności gospodarczej. Bractwo w myśl postanowień przepisów statutowych nie prowadzi działalności gospodarczej, może jednak obejmować udziały w podmiotach gospodarczych, które taką działalność prowadzą z zastrzeżeniem, że uzyskany dochód z tego tytułu będzie przeznaczany wyłącznie na cele statutowe Stowarzyszenia (§ 5 ust. 2)¹¹.

Z ustaleń kontroli wynika, że postanowienia statutu oraz innych aktów wewnętrznych obowiązujących w Bractwie nie odpowiadają wymaganiom wskazanym w przepisie art. 10 ust. 3 ustawy, ponieważ zakres prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego nie został wprost określony w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

b. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej

Zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 ustawy – prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w przepisach art. 3 ust. 3 pkt 2-4 nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej, wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Ustalenia kontroli wskazują, że zasady prowadzenia przez Bractwo ksiąg rachunkowych określone zostały uchwałą Zarządu¹² z dnia 22 stycznia 2007 r. w sprawie zasad (polityki)

⁶ Pismo z dnia 5 października 2020 r.

⁷ Pisma: z dnia 22 i 25 września 2020 r. w odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 16 września 2020 r.; pismo z dnia 5 października 2020 r. w odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 25 września 2020 r.; pismo z dnia 13 października 2020 r. w odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 9 października 2020 r.;

⁸ Stowarzyszenie w piśmie z dnia 25 września br. wyjaśniło, że aktualnie prowadzi w szczególności „Kuchnię św. Alberta w Lublinie” (m.in. jadłodajnia dla ubogich i bezdomnych, wydawanie paczek świątecznych, używanej odzieży, udzielanie zapomóg), Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych w Lublinie (schronisko, noclegownia, ogrzewalnia);

⁹ Bractwo pismem z dnia 25 września br. poinformowało, że prowadzi odpłatną działalność pożytku publicznego w postaci mieszkania adaptacyjnego w Lublinie oraz Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Społecznej w Bystrzejowicach Trzeciech.

¹⁰ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz Lubelski Urząd Wojewódzki;

¹¹ Stowarzyszenie posiada 100% udziałów w przedsiębiorstwie społecznym „PROBONO” sp. z o.o. (KRS 0000435903, Regon 06466923) prowadzącą działalność w branży gastronomicznej;

¹² Uchwała Zarządu z dnia 22 stycznia 2007 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości;

rachunkowości (z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2007 r.). W wyniku kontroli ustalono, że polityka rachunkowości Bractwa zawiera m.in. nieaktualną podstawę prawną¹³, nieobowiązujące przepisy ustawy z dnia z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz nieobowiązujące akty wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy¹⁴, a także nieaktualne postanowienia dotyczące obowiązków sprawozdawczych organizacji pożytku publicznego¹⁵. Bractwo w piśmie z dnia 5 października w następujący sposób wyjaśniło przyczyny braku aktualizacji polityki rachunkowości: „może być to spowodowane tym, iż w XII 2018 roku zostały zabrane wszystkie dokumenty na policję dotyczące aresztowania byłej Prezes Bractwa.” Nie można przyjąć powyższych wyjaśnień, ponieważ szereg zmian przepisów dot. rachunkowości oraz obowiązków sprawozdawczych organizacji pożytku publicznego miało miejsce przed ww. zdarzeniem, w szczególności w latach 2014 – 2017.

Księgi rachunkowe są prowadzone w siedzibie Bractwa, techniką komputerową za pomocą programu księgowego Rewizor GT, co jest zgodne z postanowieniami polityki rachunkowości. W okresie objętym kontrolą osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie ksiąg rachunkowych były odpowiednio:

- od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. – Pani ██████████ zatrudniona na podstawie umowy zlecenie na stanowisku księgowej;
- od 14 lutego 2020 r. do obecnie – Pani ██████████ zatrudniona na podstawie umowy o pracę na stanowisku asystenta do spraw księgowości.

Ustalenia kontroli wskazują, że w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 13 lutego 2020 r. brak było w Stowarzyszeniu osoby zatrudnionej na stanowisku księgowej.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do polityki rachunkowości pn. *Ewidencja analityczna operacji gospodarczych* m.in. ewidencja analityczna kosztów według typów działalności do kont 501, 502, 550¹⁶ prowadzona jest w zbiorach stanowiących pomocnicze księgi rachunkowe do poszczególnych kont księgi głównej i zapewnia wewnętrzny podział kosztów na ich rodzaje według klasyfikacji wynikających z kont zespołu 4 – *Koszty według rodzajów i ich rozliczenie*.

Z kolei ewidencja analityczna konta 700 – *Przychody z działalności statutowej* obejmuje przychody statutowe z podziałem na poszczególne źródła finansowania, zaś konta 701 – *Inne przychody oraz dotacje* przychody statutowe z podziałem na poszczególne źródła finansowania w postaci darowizn rzeczowych i dotacji.

W Planie kont Bractwa stanowiącym załącznik nr 1 do polityki rachunkowości wyodrębniono konta księgowe szczegółowo opisane w protokole kontroli, w tym w zespole 5 m.in. konta księgowe nr: 501 – *Koszty zadań statutowych wg źródeł finansowania* oraz w zespole 7 m.in. konto księgowe nr: 700 – *Przychody z działalności statutowej*, w tym konto analityczne 700-02 – *Wartość ofiar krajowych 1%*.

¹³ Przepis § 1 uchwały Zarządu z dnia 22 stycznia 2007 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości odwołuje się do nieobowiązującego rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz.U. 2001 nr 137 poz. 1539), uchylonego ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz. U. poz. 1100) w dniu 5 września 2014 r;

¹⁴ Jw.;

¹⁵ Błędnie wskazujące na obowiązek przekazywania sprawozdania merytorycznego i finansowego ministrowi właściwemu ds. zabezpieczenia społecznego w terminie 3 miesięcy od końca roku obrotowego;

¹⁶ Konto 501 – *Koszty zadań statutowych wg źródeł finansowania*; Konto 502 – *Koszty adaptacji mieszkania chronionego*; Konto 550 – *Koszty statutowe Stowarzyszenia*;

Analiza polityki rachunkowości oraz planu kont Bractwa wykazała na brak wyodrębnienia w ww. dokumentach przychodów, kosztów oraz wyników działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego. W związku z tym zwrócono się do Stowarzyszenia o informację nt. kont księgowych, na których ewidencjonowane były przychody, koszty i wyniki prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

Wobec rozbieżności co do przychodów i kosztów z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego pomiędzy treścią odpowiedzi Bractwa¹⁷ a sprawozdaniem finansowym za 2019 r. oraz zapisami na ww. koncie 700 zwrócono się do organizacji o wyjaśnienie. W piśmie z dnia 22 października 2020 r. Bractwo stwierdziło, że: „*przychody dotyczące działalności nieodpłatnej pożytku publicznego na sprawozdaniu finansowym są podane w kwocie 1 425 163,28 zł, natomiast faktyczna kwota jest 1 391 633,66. Osoba sporządzająca sprawozdanie finansowe dodała przychody z działalności odpłatnej (33 529,62) do przychodów działalności nieodpłatnej*”. Do pisma załączono zestawienie kont księgowych, na których były ewidencjonowane przychody dotyczące działalności nieodpłatnej pożytku publicznego¹⁸.

Stwierdzono również przychody finansowe, zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości, który określa zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym w rachunku zysków i strat¹⁹), nie powinny być kwalifikowane jako przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego. W konsekwencji faktyczne przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego Bractwa za 2019 r. wyniosły 1 388 429,33 zł.

Ponadto, w toku kontroli stwierdzono, że przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego były ewidencjonowane na czterech różnych kontach księgowych, z czego jedynie nazwa konta 700 – *Przychody z działalności statutowej nieodpłatnej* – wyraźnie wskazuje, że odnosi się ono do ww. rodzaju przychodów. Takie działanie Stowarzyszenia stanowi częściowe naruszenie przepisu art. 10 ust. 1 udpp.

Natomiast z przekazanych przez Bractwo przy piśmie z dnia 5 października br.²⁰ zapisów kont księgowych wynika, że koszty działalności nieodpłatnej były ewidencjonowane w okresie objętym kontrolą na koncie nr 501-01-02-02 – *Środki żywności pozyskane z darowizn – Zielona* i wyniosły odpowiednio: w 2019 r. – 162 919,23 zł oraz 153 931,05 zł – w 2020 r. Natomiast ze sprawozdania finansowego Bractwa za 2019 r. wynikało, że z tytułu nieodpłatnej działalności pożytku publicznego poniosło ono koszty w wysokości 1 481 616,89 zł.

Ostatecznie w dniu 28 października 2020 r. Bractwo przedstawiło wyjaśnienia, które wskazują, że koszty działalności nieodpłatnej pożytku publicznego obejmowały koszty ewidencjonowane na kontach zespołu²¹ na łączną kwotę 1 481 616,89 zł. Stwierdzono, że

¹⁷ Odpowiedzi Bractwa z dnia 22 września oraz 5 października 2020 r.;

¹⁸ Konta: 700 Przychody z działalności statutowej nieodpłatnej – 704 771,66 zł; 701 – Przychody z refundacji środków – 7 284,48 zł; 702 – Darowizny/wsparcie rzeczowe – 188 473,19 zł; 704 – Dotacje/projekty – 487 900,00 zł; 750 – Przychody finansowe – 3 204,33 zł;

¹⁹ Zgodnie z rachunkiem zysków i strat przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego są zamieszczane w poz. A.I zaś przychody finansowe w poz. K;

²⁰ W odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 25 września 2020 r.;

²¹ M.in. koszty dot. funkcjonowania: 1) „Kuchni św. Alberta w Lublinie”, w tym 501-01-01-01 Środki żywności Kuchnia 21 720,32 zł, 501-01-01-03 Zużycie gazu Kuchnia 24 211,66 zł, 501-01-01-10 Wynagrodzenia Kuchnia 15315,90 zł; 2) schroniska, w tym 501-02-01-01-01 koszty art. żywnościowych - Schronisko (dotacja) 51 017,18 zł, 501-02-02-01-01-01 Wynagrodzenie osobowe - dyrektor - Schronisko (pokryte z dotacji) 65 769,39 zł;

nazwy ww. kont nie wskazują jednoznacznie, na koszty działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, co stanowi częściowe naruszenie przepisu art. 10 ust. 1 udpp.

Udzielone przez Bractwo wyjaśnienia²² wskazują również, że koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego w okresie objętym kontrolą wyniosły w odniesieniu do Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Społecznej²³ łącznie 209 523,09 zł oraz mieszkania adaptacyjnego²⁴ - 15 830,03 zł.

Dodatkowo Bractwo pismem z dnia 5 października 2020 r. wyjaśniło, że przychody na koncie 703 „*to przychód odpłatnej działalności pożytku publicznego, zapisy na tym koncie dotyczą Mieszkania Adaptacyjnego oraz Ośrodka Aktywizacji Zawodowej w Bystrzejowicach Trzecich oraz koszty konto 501-03 i konto 503*”.

Analiza zestawienia obrotów i sald za 2019 r. oraz zapisów konta księgowego 703 – *Oplaty za pobyt*, na którym zgodnie z wyjaśnieniami organizacji ewidencjonowane są ww. przychody (jednak bez rozwinięcia analitycznego uwzględniającego odrębnie wpływy z tytułu prowadzenia ww. ośrodka oraz mieszkania) wskazuje na osiągnięcie przez Bractwo przychodów z odpłatnej działalności pożytku publicznego w wysokości 33.529,62 zł (w 2019 r.) oraz 12 309,80 zł (w 2020 r.).

Stwierdzono również, że nazwy ww. kont nie wskazują jednoznacznie na przychody oraz koszty działalności odpłatnej pożytku publicznego.

Ponadto analiza zestawienia obrotów i sald za 2019 r. oraz zapisów konta księgowego nr 860 – *Wynik finansowy* wykazała brak wyodrębnienia wyniku działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

Jednocześnie dokonana w toku kontroli analiza polityki rachunkowości, planu kont, przedłożonych zapisów kont księgowych/zestawienia obrotów i sald oraz udzielane przez Bractwo wyjaśnienia nie wskazują na osiąganie przychodów oraz ponoszenie kosztów z tytułu działalności gospodarczej.

Podsumowując postanowienia polityki rachunkowości, zapisy ewidencji księgowej oraz nazewnictwo kont zespołu 4, 5, 7 i 8 nie wskazują na wyodrębnienie rachunkowe kosztów nieodpłatnej oraz odpłatnej działalności pożytku publicznego a także przychodów odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Ustawowy obowiązek rachunkowego wyodrębnienia poszczególnych rodzajów działalności odpłatnej i nieodpłatnej pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej oznacza konieczność takiego ustalenia planu kont, który umożliwi identyfikację wszystkich przychodów i kosztów oraz wyniku dla każdego rodzaju działalności.

Analiza przyjętej przez Bractwo *Polityki rachunkowości*, w tym Planu kont potwierdza wyodrębnienie w ww. dokumentach przychodów i kosztów działalności statutowej. Jednakże nazewnictwo kont użyte w Polityce rachunkowości oraz w zał. nr 1 (*Plan kont*) i zał. nr 2 (*Ewidencja analityczna operacji gospodarczych*) nie wskazuje

---

3) noclegowni, w tym 501-05-01-01-02-01 Koszty eksploatacyjne Noclegownia (dotacja) – media 6492,79 zł, 501-05-02-01-01-01 Wynagrodzenie osobowe - dyrektor - Noclegownia (pokryte z dotacji) 5487,99 zł;
4) Ośrodka Aktywizacji Zawodowej i Społecznej w Bystrzejowicach Trzecich, w tym 501-03-15-01 Wynagrodzenia osobowe – Bystrzejowice 118 272,38 zł, 501-03-13 Paliwo i płyny do samochodów – Bystrzejowice 1556,68 zł;

²² Odpowiedź Bractwa z dnia 22.09.2020 r.;

²³ Koszty w 2019 r. wyniosły 164 846,96 zł, a w 2020 r. (01.01 – 30.04.2020 r.) – 44 676,13 zł;

²⁴ Koszty w 2019 r. – 12750,04 zł, a w 2020 r. (01.01.2020 – 30.04.2020 r.) – 3079,99 zł;

jednoznacznie na wymagane przepisem art. 10 ust. 1 ustawy rachunkowe wyodrębnienie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego odpowiednio nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego oraz odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego, co stanowi nieprawidłowość.

4. Prawdliwość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku

Zgodnie z przepisem art. 27 ust. 1 i 2 ustawy – podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Otrzymane środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane przez organizację wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto w myśl przepisu art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

a. Otrzymane środki z 1% podatku

Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2018 przekazanych przez naczelników urzędów skarbowych w 2019 r. – według zapisów ewidencji księgowej Bractwa – wyniosła 142 036,65 zł. Porównanie zapisów na koncie księgowym 700-02 – *Wartość ofiar krajowych 1%* z wpływami na rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% pdof w oparciu o wyciągi bankowe nie wykazało rozbieżności. Według przekazanych wyciągów z rachunku bankowego kwota wpływów z 1% pdof w 2019 r. wyniosła 142 036,65 zł. Natomiast według wykazu Ministerstwa Finansów²⁵ wysokość środków z 1% pdof wyniosła 141 594, 85 zł. Kwota wskazana w powyższym dokumencie odzwierciedla ich stan na dzień 16 września 2019 r., natomiast ewidencja ww. konta oraz wyciągi bankowe obejmują cały 2019 r.

Ponadto, ustalono, że Bractwo posiada rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% podatku o następującym numerze: 35 1020 3150 0000 3702 0003 3936 prowadzonym przez PKO BP S.A. Oddział 2 w Lublinie. Bractwo w piśmie z dnia 22 września br. poinformowało, że środki, które są gromadzone na koncie PKO BP są przelewane na konto ING BUSSINESS²⁶ w celu przekazywania wynagrodzeń pracownikom oraz na bieżącą działalność Bractwa. Jednocześnie Stowarzyszenie nie przekazało kopii zgłoszenia rejestracyjnego Stowarzyszenia złożonego do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

b. Prowadzenie ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% podatku

Zgodnie z przepisem art. 27c ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki pochodzące z 1% podatku, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, o której mowa w przepisie art. 27c ust. 1 tej ustawy.

Analizy Polityki rachunkowości Bractwa wykazała, że dokument ten nie odnosi się do zasad księgowania środków pochodzących z 1% pdof. Z kolei badanie Planu Kont organizacji wskazało na wyodrębnienie przychodów i kosztów pochodzących ze środków 1% pdof na kontach księgowych²⁷: 550-06 – *Koszty 1%*, 700-02 – *Wartość ofiar krajowych – 1%*, 700-02-

²⁵ Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2019 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2018 r.;

²⁶ Nr konta ING BUSSINESS: 23 1050 1953 1000 0023 3387 2428;

²⁷

01 – *Wartość ofiar krajowych 1% – osoby fizyczne* oraz 700-02-02 – *Wartość ofiar krajowych 1% – osoby prawne*. Jednakże z wyjaśnień Stowarzyszenia wynika, że organizacja nie księguje na koncie 550-06 *Koszty 1%* oraz nie posiada konta nr 700-02-01 – *Wartość ofiar krajowych 1% – osoby fizyczne* oraz konta nr 700-02-02 – *Wartość ofiar krajowych 1% – osoby prawne*.

Z kolei badanie zestawienia obrotów i sald oraz zapisów ewidencji księgowej wskazuje, że w okresie objętym kontrolą przychody z tytułu 1 % pdof były ewidencjonowane na koncie 700-02 – *Wartość ofiar krajowych – 1%*. Zaś koszty na kontach 501-04-01 *Koszty 1% – Zielona*, 501-04-02 *Koszty 1% – Bystrzejowice*, 501-04-03 *Usługi pocztowe – 1%*, 501-04-06 – *Pozostałe koszty 1%*, 501-04-12 – *Media 1%*.

Odnosnie do kosztów finansowanych z 1% pdof w 2019 r. ewidencjonowanych na kontach 501-04-03 – *Usługi pocztowe – 1%*, 501-04-06 – *Pozostałe koszty 1%*, 501-04-12 – *Media 1%*, Bractwo pismem z dnia 22 października br. wyjaśniło, że zapisy na ww. kontach zostały *przebiegane na konta 501-04-01* oraz 501-04-02.

Ustalenia kontroli wskazują na ewidencjonowanie kosztów finansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof zgodnie z przepisem art. 27 ust. 2c ustawy, z zastrzeżeniem nieaktualnych postanowień Polityki rachunkowości Bractwa, w tym planu kont.

Natomiast analiza Polityki rachunkowości, w tym Planu kont (zał. nr 1) i Ewidencji analitycznej operacji gospodarczych (zał. nr 2) oraz zapisów ewidencji księgowej wskazuje na wyodrębnienie konta 130-02 *Rachunek bankowy PKO BP 35...3936*²⁸, na którym ewidencjonowane są środki pochodzące z 1% pdof przekazywane przez naczelników urzędów skarbowych. Jednakże nazwa konta nie wskazuje jednoznacznie na ewidencjonowanie na nim wpływów z 1% pdof, co w świetle przepisu art. 27 ust. 2c ustawy stanowi uchybienie.

c. Wydatkowanie środków pochodzących z 1% podatku

Z informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego Bractwa za 2019 r. wynika, że kwota przychodów z 1% pdof wyniosła 142 036,65 zł. Sprawozdanie finansowe nie określa kosztów ponoszonych ze środków 1% podatku.

Na podstawie przedłożonego przez Stowarzyszenie zestawienia wydatków finansowanych ze środków pochodzących z 1% podatku sporządzonego odrębnie za okres od dnia 01.01.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. za okres od dnia 01.01.2020 r. do dnia 30.04.2020 r. ustalono, że łączna kwota wydatków finansowanych z 1% podatku w okresie objętym kontrolą wyniosła 148.478,86 zł, z czego 101.542,23 zł w 2019 r. oraz 46936,63 zł w 2020 r.

Analiza ww. zestawienia, zapisów kont księgowych dot. kosztów z 1% pdof oraz przedłożonych faktur wskazuje, że Bractwo w okresie objętym kontrolą finansowało ze środków 1% pdof głównie wydatki dot. wynagrodzeń pracowników, tym członków zarządu Stowarzyszenia, koszty energii (gaz, prąd), eksploatacji (np. wywóz nieczystości), usług telekomunikacyjnych i reklamowych, przy niewielkich wydatkach dot. kosztów bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością pożytku publicznego (zakup leków przeznaczonych na zapomogi rzeczowe). Stowarzyszenie wyjaśniło²⁹, że „na początku 2019 roku Bractwo borykało się z problemami finansowymi. Spłacaliśmy zobowiązania za 2018 rok związane z sytuacją jaka zaistniała pod koniec 2018 roku. Dopiero wpływy z 1% pozwoliły nam

²⁸ Zgodnie z zapisami Planu kont - *Pomocniczy Rachunek bankowy*;

²⁹ Pismo z dnia 13 października 2020r.;

opłacać faktury.” Ponadto „Bractwo w danym okresie udzielało bardzo mało zapomóg. Wsparcie osób i rodzin potrzebujących finansowane zostało z środków własnych Bractwa.”

Na podstawie przedstawionych wyjaśnień oraz przekazanej dokumentacji ustalono także, że w okresie objętym kontrolą Bractwo posiadało regulacje dot. udzielania wsparcia w formie zapomogi pieniężnej lub pomocy rzeczowej określone w statucie oraz *Regulaminie udzielania pomocy społecznej przez Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta*³⁰ przyjętym przez Zarząd Stowarzyszenia w dniu 1 listopada 2012 r.

Analiza ewidencji księgowej, dokumentacji źródłowej oraz wyjaśnienia Bractwa wskazują, że w 2019 r. udzielono zapomóg rzeczowych w kwocie 31 315,05 zł³¹ a w 2020 r. w wysokości 138,95 zł³². Z kolei zapomogi pieniężne wyniosły odpowiednio w 2019 r. 523,79 zł oraz w 2020 r. – 276 zł³³. Jednakże w wyniku analizy zapisów kont księgowych, na których Bractwo ewidencjonowało koszty finansowane z 1% pdof w okresie objętym kontrolą oraz przedłożonego przez organizację zestawienia wydatków poniesionych z tego źródła przychodów stwierdzono wykorzystanie ww. środków na zakup:

- artykułów spożywczych – w wysokości kwoty odpowiednio 11 324,30 zł w 2019 r. oraz 694,56 zł w 2020 r.;
- leków – w wysokości kwoty odpowiednio 535 zł w 2019 r. oraz 0 zł w 2020 r.

Z odpowiedzi Bractwa³⁴ wynika, że zakupione artykuły spożywcze pozwalają na przygotowanie ciepłego posiłku, który jest codziennie wydawany potrzebującym. Jednocześnie wyjaśniono³⁵, że „w 2019 roku nasi podopieczni nie wypełniali żadnych wniosków ani oświadczeń. Faktura za wykupienie recept była brana jako zapomoga.”

Ustalenia kontroli wskazują, że Bractwo udzielając zapomóg finansowanych z 1% pdof nie stosowało zasad określonych postanowieniami ww. Regulaminu³⁶.

Kontroli poddano całość dowodów źródłowych dokumentujących operacje gospodarcze dotyczące wydatków poniesionych ze środków 1% pdof. Analiza przedłożonych dowodów księgowych (skany faktur) wskazuje, że środki z 1% były wykorzystywane przez Bractwo m.in. na zakup paliwa samochodowego. Na podstawie przedłożonych dokumentów³⁷ oraz uzyskanych wyjaśnień³⁸ ustalono, że organizacja posiada na stanie tylko dwa samochody dostawcze: *Samochód ciężarowy model Lublin 3 INTRAL nr rej LSW 70 GW, (...), Samochód ciężarowy, model Lublin 3 nr rej LU 2796E, – Paliwo samochodowe dla ww. pojazdów – olej napędowy.*

---

³⁰ Zwany dalej „Regulaminem”; Regulamin określał w szczególności: a) osoby i rodziny potrzebujące uprawnione do pomocy materialnej i rzeczowej (m.in. z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, zdarzeń losowych); b) zakres przedmiotowy udzielanej pomocy (zapomogi przyznawane w formie pieniężnej lub pomocy rzeczowej); c) obowiązki osób i rodzin ubiegających się o pomoc; d) tryb udzielania pomocy materialnej; e) formy i zasady realizacji świadczeń (pieniężna w formie wypłat w kasie, w formie rzeczowej przez zakup artykułów żywnościowych, leków, przedmiotów niezbędnych do dalszego funkcjonowania);

³¹ Zgodnie z kontem księgowym 501-01-02-01 *Leki, mleko Zielona (zapomogi rzeczowe)*;

³² Zgodnie z kontem księgowym 501-01-02-01 *Leki, mleko Zielona (zapomogi rzeczowe)*;

³³ Zgodnie z kontem księgowym 501-01-02-14 *Zapomogi*;

³⁴ Pismo z dnia 27 października 2020 r.;

³⁵ Wiadomość elektroniczna z dnia 28 października 2020 r.;

³⁶ Zgodnie z § 2 ust. 2 oraz § 4 Regulaminu pomoc udzielana jest na podstawie wniosku o przyznanie zapomogi a także jak wynika z ustaleń kontroli na podstawie oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych;

³⁷ Skany: dowodów rejestracyjnych pojazdów; dwóch umów użyczenia samochodu;

³⁸ Pismo z dnia 13.10.2020 r. – odpowiedź na zapytanie z dnia 9.10.2020 r.;

W wyniku weryfikacji przedłożonych skanów faktur finansowanych ze środków 1% pdof stwierdzono, że w dniu 20 kwietnia 2019 r. dokonano zakupu benzyny pn. effecta 95 na kwotę 100 zł³⁹. Wyjaśniając przyczyny sfinansowania tego wydatku Stowarzyszenie wskazało⁴⁰, że powyższa faktura została załączona przez pomyłkę oraz przekazała skan - w opinii organizacji- właściwego dokumentu⁴¹. Nie można jednak przyjąć wyjaśnień Bractwa ze względu na zapisy na koncie księgowym 501-04-01 tożsame co do treści oraz z kwotą z ww. faktury dot. zakupu benzyny. W konsekwencji wydatek na pokrycie kosztów benzyny w wysokości 100 zł uznaje się za niekwalifikowalny.

Ponadto, w wyniku badania dokumentów źródłowych (skanów faktur), wyciągów z rachunku bankowego oraz przedstawionego przez organizację zestawienia wydatków z 1% pdof za 2019 i 2020 r. stwierdzono dokonywanie przez Bractwo płatności z naruszeniem terminów określonych fakturach⁴². Jednocześnie Bractwo wyjaśniło⁴³, że *ze względu na sytuację, która zaistniała pod koniec 2018 roku nie mieliśmy środków na opłacanie w terminie faktur*. Niezależnie od przedstawionych wyjaśnień należy uznać, że dokonywanie płatności z naruszeniem ww. terminów jest niezgodne z przepisem art. 34 udpp w związku z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W wyniku dokonanych ustaleń dot. nieterminowego opłacania faktur oraz stwierdzeniem ewidencjonowania w 2019 r. odsetek za przekroczenie terminu płatności na koncie 751-02 w kwocie 1242,04 zł zwrócono się do Bractwa o informację nt. źródeł finansowania ww. odsetek. Wobec wzajemnie wykluczających się odpowiedzi⁴⁴ na prośbę kontrolujących Bractwo potwierdziło pismem z dnia 27 października 2020 r., że *„odsetki za nieterminowe płatności są wydatkowane z kosztów 1%”*. Jednocześnie na podstawie analizy dokumentów księgowych, wyciągu z rachunku bankowego oraz ww. wyjaśnień Bractwa stwierdzono finansowanie z 1% pdof kosztów odsetek od nieterminowych płatności odpowiednio w 2019 r. w kwocie 1242,04 zł oraz w 2020 r. w wysokości 92,14 zł⁴⁵. Łączna kwota odsetek od nieterminowych płatności finansowanych z 1% pdof, w okresie objętym kontrolą, wyniosła 1334,18 zł. Koszty te jako niezwiązane bezpośrednio z prowadzoną działalnością pożytku publicznego należy uznać za niekwalifikowalne.

Dodatkowo, analiza skanów dokumentów księgowych, zestawień wydatków finansowanych z 1% pdof w okresie objętym kontrolą oraz wyjaśnień Bractwa⁴⁶ wskazuje na

³⁹ Faktura nr 4800K2/0774/19 z 20.04.19 r. na kwotę 100 zł; opis faktury wskazuje na sfinansowanie wydatku z 1% pdof;

⁴⁰ Pismo z dnia 27 października 2020 r. w odpowiedzi na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 22 października 2020 r.;

⁴¹ Faktura VAT nr 827/2019 z dnia 19.04.2019 r. na kwotę 100,02 zł;

⁴² Zestawienie wydatków z 1% pdof za 2019 r.: poz. 15, 21, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 36, 37, 46, 48, 49, 52, 54, 55, 57, 59, 61, 63, 72, 75, 76, 80; Zestawienie wydatków z 1% pdof za 2020 r.: poz. 1, 2, 17 - 22, 26, 28 - 29, 32- 33;

⁴³ Pismo z dnia 13 października 2020 r. – odpowiedź na zapytanie z dnia 9 października 2020 r.;

⁴⁴ W odpowiedzi z dnia 13 października 2020 r. Stowarzyszenie wyjaśniło, że *„odsetki za przekroczenie terminu płatnością są finansowane ze środków własnych Bractwa”*, równocześnie jednak wskazało, że *„w okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie finansowało z 1% pdof koszty od nieterminowych płatności.”*;

⁴⁵ Zestawienie wydatków z 1% pdof za 2020 r.: poz. 14 faktura nr 410/F/FB/29946/02/20 z dnia 27.02.2020 r. – kwota odsetek 41,93 zł; poz. 22 faktura nr 410/F/FB/34788/03/20 z dnia 26.03.2020 r. – kwota odsetek 41,93 zł; poz. 27 faktura nr 26215046/97R/2020 z dnia 31.03.2020 r. – kwota odsetek 8,28 zł;

⁴⁶ Odpowiedź Bractwa z dnia 12 października 2020 r. na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 8 października br.;

finansowanie z 1% pdof faktur⁴⁷ za usługi telefoniczne obejmujące dodatkowo pozycję pn. „pozostałe wspólne opłaty dla konta” w łącznej kwocie 24 zł. Koszty te jako niezwiązane bezpośrednio z prowadzoną działalnością pożytku publicznego należy uznać za niekwalifikowalne.

Badanie przedłożonych do kontroli skanów dokumentów źródłowych w szczególności faktur wskazuje na brak zamieszczania na części z nich opisów stwierdzających, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzony do wypłaty przez kierownika jednostki kontrolowanej. Przedstawione przez Bractwo wyjaśnienia⁴⁸ wskazujące, że „brak opisów na przekazanych fakturach wynikał z ich jednostronnego zeskanowania” nie mogły zostać przyjęte ze względu na nieudokumentowanie zawartych w nich twierdzeń.

Ustalono również, że przedłożone skany faktur zawierały informację o sfinansowaniu danego wydatku ze środków pochodzących z 1% podatku.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Bractwo wykorzystało środki pochodzące z 1% pdof na działalność pożytku publicznego zgodnie z przepisem art. 27 ust. 2 ustawy, z zastrzeżeniem nieprawidłowo wydatkowanej kwoty środków w wysokości 1 458,18 zł.

d. Spełnianie wymogów określonych w art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy

Po analizie przedłożonych dokumentów, w tym statutu Stowarzyszenia ustalono, że przepis § 24 statutu spełnia wymagania wskazane w przepisie art. 20 ust. 1 pkt. 6 ustawy. Stanowi on, że zabrania się:

- udzielania pożyczek lub udzielania zobowiązań majątkiem organizacji w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”;
- przekazywania ich majątku na rzecz ich członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich w szczególności, jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- wykorzystywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że ich wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowego celu organizacji;
- zakupu towarów lub usług na szczególnych zasadach od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Jednocześnie w świetle zebranego materiału dowodowego, w tym przedłożonych przez Bractwo wyjaśnień⁴⁹ oraz oświadczenia członków Zarządu Stowarzyszenia, nie stwierdzono

---

⁴⁷ Faktura z dnia 3.05.19 nr F/107/15979/05/19, Play, na kwotę 298,28 zł (w tym 8 zł pozostałe wspólne opłaty do konta); faktura z dnia 3.07.19 nr F/10704648/07/19, Play, na kwotę 298,28 zł (w tym 8 zł pozostałe wspólne opłaty do konta); faktura z dnia 3.01.20 nr F/10453156/01/20, Play, na kwotę 192,50 zł (w tym 8 zł pozostałe wspólne opłaty do konta);

⁴⁸ Pismo z dnia 23 października 2020 r. (przekazane drogą elektroniczną w dniu 27 października 2020 r.)

⁴⁹ Pismo Bractwa z dnia 22 października 2020 r.;

wykorzystania środków pochodzących z 1% pdof z naruszeniem postanowień przepisu art. 20 ust. 1 pkt 6 ustawy.

e. Prawidłowość gromadzenia środków pochodzących z 1% podatku zgodnie z art. 27aa ustawy

Zgodnie z przepisem art. 27aa ustawy organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w przepisie art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

Z analizy *Wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2018 rok* prowadzonego w formie elektronicznej przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁵⁰ wraz z jego aktualizacjami w okresie objętym kontrolą wynika, że Bractwo było w nich zamieszczone pod numerem m.in.: 2988 (13 maja 2019 r.), 2776 (6 grudnia 2019 r.).

Natomiast z badania rachunku bankowego Bractwa⁵¹, zestawienia wydatków finansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r. dotyczących wsparcia instytucji oraz zapisów ewidencji księgowej wynika, że Stowarzyszenie nie przekazywało środków z 1% pdof na rzecz podmiotów posiadających status opp, które nie zostały uwzględnione w *Wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2018*.

5. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku.

a. Prowadzenie ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% podatku

Zgodnie z przepisem art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% pdof, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% podatku polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania odpisu tego podatku.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Polityka rachunkowości Bractwa w tym plan kont nie zawierają zapisów odnoszących się do kosztów promocji 1% pdof. Natomiast analiza zapisów ewidencji księgowej wskazuje, że w 2019 r. na koncie księgowym 501-04-01 – *Koszty 1% – Zielona*, ewidencjonowano koszty promocji i reklamy finansowane z 1% pdof wysokości odpowiednio w 2019 r. – 15 015,23 zł, a w 2020 r. do dnia 30 kwietnia – 4 723,56 zł. Łącznie w okresie objętym kontrolą wydatkowano kwotę 19 738,79 zł.

W wyniku kontroli stwierdzono, że koszty promocji i reklamy 1% podatku finansowane z tego źródła przychodu były ewidencjonowane razem z innymi kosztami finansowanymi z 1% pdof bez wyodrębnienia analitycznego, co stanowi naruszenie przepisu art. 27 ust. 2c ustawy (uchybiecie).

b. Prowadzenie promocji 1% pdof zgodnie z przepisami art. 27c ustawy

Zgodnie z przepisem art. 27 c ustawy organizacje pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, finansowaną ze

⁵⁰ Zwany dalej „NIW – CRSO”;

⁵¹ Rachunek bankowy ING nr 23 1050 1953 1000 0023 3387 2428;

środków pochodzących z tego źródła winne są zamieszczać informację o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1 % pdof. Natomiast, programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo powinny zawierać informację o możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof organizacji pożytku publicznego albo braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku organizacji pożytku publicznego. Ponadto kwestie te regulują również przepisy rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r.⁵².

Ustalenia kontroli opisane w pkt. I.5.a niniejszego dokumentu wskazują, że Bractwo prowadziło promocję 1% podatku w rozumieniu ustawy.

Ponadto w toku kontroli dokonano analizy strony internetowej Bractwa (<http://albert.lublin.pl/>), z której wynika, że organizacja zachęcała do przekazywania 1% podatku na rzecz Stowarzyszenia. Jednakże badanie przedłożonej dokumentacji nie wskazało na finansowanie powyższych działań z 1% pdof.

Bractwo w piśmie z dnia 22 października 2020 r. udzieliło odpowiedzi⁵³, że *Kampanie promujące 1% podatku od wielu lat przebiegają w Bractwie podobnie. Zawsze robimy reklamę w gazetach: Dziennik Wschodni, Kurier Lubelski, Nowy Tydzień, Gość Niedzielny oraz Agencja Reklamowa MAIK (bilbordy w Lublinie). W 2020 r. doszła do tego reklama w Onet orz w MOK Świdnik.*

Jednocześnie Stowarzyszenie nie przekazało skanów zakupionych materiałów reklamowych oraz dokumentacji potwierdzającej zamieszczenie tych materiałów w prasie (z wyjątkiem jednego skanu zamieszczonej w prasie reklamy przekazywania 1%pdof) oraz na billboardach w ramach prowadzonej kampanii reklamowej 1% pdof.

Na podstawie przekazanej dokumentacji ustalono, że reklama Bractwa zachęcająca do przekazywania 1% pdof z dopiskiem – podzieli się chlebem – nie zawierała informacji wymaganych przepisem art. 27c § 1 udpp oraz przepisami ww. rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r.⁵⁴ tj. informacji o finansowaniu lub współfinansowaniu ww. reklamy ze środków pochodzących z 1% pdof. W świetle powyższego stwierdzono, że Bractwo naruszyło przepis art. 27c ust. 1 udpp.

Ponadto ustalono, że na stronie internetowej – <http://albert.lublin.pl/> – Bractwo proponowało skorzystanie z możliwości wypełnienia deklaracji PIT online lub pobrania i zainstalowania programu na własnym urządzeniu. Dostępny na stronie internetowej darmowy program PIT dostarczył Instytut Wsparcia Organizacji Pozarządowych w ramach projektu PITax.pl dla OPP. Poza tym strona internetowa umożliwiająca rozliczenie podatku zawierała informację, że udostępniony program nie umożliwia swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof wybranej OPP. W tym zakresie Bractwo spełniło wymagania przewidziane przepisem art. 27c § 2 pkt. 2 udpp.

⁵² Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2053);

⁵³ Zapytanie kontrolerów z dnia 16 września oraz 1 i 22 października 2020 r.;

⁵⁴ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2053);

Natomiast w zakresie sposobu umieszczenia ww. informacji, ustalono, że tekst nie wyróżniał się od tła płaszczyzny oraz nie zapewniał dostępności dla osób niepełnosprawnych, co stanowi naruszenie przepisów § 4 ust. 3 pkt 1 i 3 ww. rozporządzenia⁵⁵.

6. Obowiązki sprawozdawcze OPP

a. Pravidłowość sporządzenia sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z przepisem art. 23 ust. 1 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Wymagane elementy sprawozdania merytorycznego określa przepis art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego w okresie objętym kontrolą określa załącznik do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego⁵⁶.

Odnosnie do sporządzenia sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2019 to do dnia zakończenia czynności kontrolnych Stowarzyszenie nie przekroczyło określonego prawem terminu do jego zamieszczenia.⁵⁷

Z treści sprawozdania finansowego Bractwa za rok 2019 (format pliku pdf) wynika, że zostało sporządzone w dniu 31 lipca 2020 r. Wyjaśnienia Bractwa wskazują, że „Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone prawidłowo do dnia 30.06.2020 r. natomiast data na sprawozdaniu jest wydrukiem z systemu.” W wyniku weryfikacji sprawozdania finansowego⁵⁸ przedłożonego w formacie pliku .xml potwierdzono datę sporządzenia sprawozdania finansowego w terminie⁵⁹.

Przedłożone przez Bractwo sprawozdanie finansowe za 2019 r. w formacie pliku pdf wskazuje, że zostało sporządzone przez Panią ██████████. Zgodnie z wyjaśnieniami Bractwa⁶⁰ oraz przedstawioną umową zlecenia Pani ██████████ została zatrudniona przez Stowarzyszenie na stanowisku księgowej w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 20 sierpnia 2020 r. – do jej zakresu obowiązków należało w szczególności sporządzenie sprawozdania merytorycznego oraz finansowego za 2019 r.

Ustalono również, że ww. sprawozdanie za 2019 r. zostało podpisane przez wszystkich członków Zarządu tj. Panią Monikę Zalewską – Prezesa Zarządu, Przemysława Filipka – Sekretarza oraz Adama Janasza – Skarbnika. Potwierdza to również sprawozdanie finansowe Bractwa za 2019 r. w formacie pliku .xml. Stanowi to realizację normy ujętej w przepisie art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Przedłożone przez Stowarzyszenie sprawozdanie finansowe za okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 grudnia 2019 r. składa się z: wprowadzenia do sprawozdania finansowego,

⁵⁵ Jw.

⁵⁶ Dz.U. poz. 2061, zwane dalej „rozporządzeniem”;

⁵⁷ Rozządzenie Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020 (poz. 906); Bractwo zamieściło ww. sprawozdanie na stronie NIW do 15 października 2020 r.;

⁵⁸ Przy użyciu aplikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów <https://e-sprawozdania.mf.gov.pl/ap>;

⁵⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji;

⁶⁰ Pismo z dnia 5 października br. – odpowiedź na zapytanie zespołu kontrolującego z dnia 25 września br.;

bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej – co jest zgodne z przepisem art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ustalono, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości.

Odnosnie do treści wprowadzenia do sprawozdania finansowego oraz rachunku zysków i strat należy stwierdzić, że wskazuje ono na brak osiągnięcia przychodów i kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego, mimo że ustalenia kontroli wskazują, że taka działalność była prowadzona.

Zgodnie z przepisem art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym⁶¹. Zgodnie z przekazanymi w dniu 5 października br. wyjaśnieniami *sprawozdanie finansowe Bractwa Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta zostało sporządzone w postaci elektronicznej*. Na potwierdzenie tego faktu przekazano sprawozdanie finansowe w formacie pliku .xml oraz urzędowe potwierdzenie odbioru (doręczenia) dokumentu elektronicznego w dniu 8 października br. przez Ministerstwo Finansów. W konsekwencji potwierdzono, że sprawozdanie finansowe Bractwa za 2019 r. zostało sporządzone w postaci elektronicznej.

Natomiast w wyniku weryfikacji sprawozdania finansowego za 2019 r. w formacie pliku xml⁶² wynika, że zostało ono podpisane podpisem zaufanym przez ww. członków Zarządu oraz Panią ██████████ – członka Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia. Stwierdzono tym samym brak podpisu osoby, która sporządziła to sprawozdanie, co stanowi częściowe naruszenie przepisu art. 52 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2019 r. nie zostało poddane badaniu biegłego rewidenta. Bractwo nie spełniało wymogów do objęcia go obowiązkami wynikającymi z przepisów ustawy o rachunkowości⁶³ lub rozporządzenia Ministra Finansów⁶⁴.

Ponadto ustalono, że sprawozdanie finansowe Bractwa za 2019 r. zostało, zgodnie z przepisem § 14 statutu zostało zatwierdzone w dniu 18 września 2020 r. uchwałą Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia⁶⁵. W konsekwencji uznano, że sprawozdanie zostało zatwierdzone zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz ww. rozporządzenia Ministra Finansów.

b. Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

Zgodnie z przepisem art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej NIW – CRSO w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie z przepisem art. 15zzzzze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych* (Dz.U. poz. 374,

⁶¹ Art. 45 ust. 1f ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;

⁶² Przy użyciu aplikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów <https://e-sprawozdania.mf.gov.pl/ap>;

⁶³ Art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.);

⁶⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 listopada 2018 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz.U. poz. 2148);

⁶⁵ Uchwała Nr 3/WZ/2020 Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Bractwa Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta w Lublinie z dnia 18 września 2020 r.;

z późn. zm.) w związku z ogłoszeniem stanu epidemii, Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, w drodze rozporządzenia, określił inny termin wypełniania przez organizacje pożytku publicznego obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 6 lub ust. 6b ustawy. Stosownie do przepisu § 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego⁶⁶ termin, w odniesieniu do sprawozdań za rok 2019, został przedłużony do dnia 15 października 2020 r.

W toku kontroli ustalono, że zgodnie z Polityką rachunkowości Bractwa jego rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy. Stowarzyszenie zamieściło sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe za rok 2019 na stronie podmiotowej NIW – CRSO w „Bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych organizacji pożytku publicznego” w dniu 15 października 2020 r. Oznacza to, że Bractwo terminowo wypełniło omawiany obowiązek ustawowy.

W myśl przepisu art. 23 ust. 2a ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek podawać do publicznej wiadomości sprawozdanie merytoryczne oraz sprawozdanie finansowe w sposób umożliwiający zapoznanie się z tymi sprawozdaniami przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

W wyniku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zamieściło na własnej stronie internetowej rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego za 2019 r.

W związku ww. ustaleniami oraz przedstawionymi wyjaśnieniami nie stwierdzono naruszenia wymogu określonego w przepisie art. 23 ust. 2a ustawy.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

- 1) zakres prowadzonej przez Stowarzyszenie działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego nie został określony w statucie lub w innych aktach wewnętrznych, co stanowi naruszenie przepisu art. 10 ust. 3 ustawy;
- 2) w zakresie Polityki rachunkowości, w tym planu kont stwierdzono brak wyodrębnienia przychodów, kosztów oraz wyników działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego, co stanowi naruszenie przepisu art. 10 ust. 1 ustawy;
- 3) brak aktualnych postanowień Polityki rachunkowości Bractwa, w tym planu kont odnoszących się do kont księgowych właściwych do ewidencjonowania przychodów i kosztów pochodzących ze środków 1% pdof, co stanowi naruszenie przepisu 27 ust. 2c ustawy;
- 4) nieprawidłowe wydatkowanie środków z 1% pdof z naruszeniem art. 27 ust. 2 ustawy polegające na:
  - a) dokonaniu zakupu w dniu 20 kwietnia 2019 r. benzyny pn. effecta 95 na kwotę 100 zł, pomimo że z ustaleń kontroli wynika posiadanie przez Bractwo tylko samochodów dostawczych na olej napędowy;

⁶⁶ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie określenia innego terminu w zakresie zamieszczenia przez organizacje pożytku publicznego sprawozdania merytorycznego z działalności i sprawozdania finansowego w roku 2020 (Dz. U. poz. 906);

- b) finansowaniu z 1% pdof kosztów odsetek od nieterminowych płatności na łączną kwotę 1 334,18 zł; koszty te jako niezwiązane bezpośrednio z prowadzoną działalnością pożytku publicznego należy uznać za niekwalifikowalne;
- c) finansowaniu z 1% pdof faktur za usługi telefoniczne obejmujące dodatkowo poz. *pozostałe wspólne opłaty dla konta* w łącznej kwocie 24 zł; koszty te jako niezwiązane bezpośrednio z prowadzoną działalnością pożytku publicznego należy uznać za niekwalifikowalne;
- 5) regulowanie zobowiązań z naruszeniem terminów płatności określonych na fakturach, co jest niezgodne z przepisem art. 34 ustawy w związku z przepisem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych;
- 6) brak zamieszczania na części dowodów księgowych opisów stwierdzających, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzony do wypłaty przez kierownika jednostki kontrolowanej, co stanowi częściowe naruszenie przepisu art. 21 ustawy o rachunkowości;
- 7) reklama Bractwa zachęcająca do przekazywania 1% pdof nie zawierała informacji o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1% pdof, co stanowi naruszenie przepisu art. 27c ust. 1 udpp oraz przepisów rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczania przez OPP informacji z zakresu 1% pdof⁶⁷;
- 8) tekst zamieszczonej na stronie internetowej Bractwa informacji o braku możliwości, przy użyciu udostępnionego przez Stowarzyszenie programu komputerowego, swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof wybranej OPP – naruszał przepisy § 4 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczania przez OPP informacji z zakresu 1% pdof⁶⁸. Zamieszczona informacja nie wyróżniała się od tła płaszczyzny oraz nie zapewniała dostępności dla osób niepełnosprawnych;
- 9) sprawozdanie finansowe za 2019 r. w postaci elektronicznej (w formacie pliku xml⁶⁹) nie zostało podpisane podpisem zaufanym przez osobę, która sporządziła to sprawozdanie, co stanowi częściowe naruszenie przepisu art. 52 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości (sprawozdanie zostało podpisane przez członka Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia);

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) w zakresie Polityki rachunkowości, w tym planu kont stwierdzono brak aktualizacji Polityki rachunkowości Bractwa, która zawiera postanowienia oraz odwołania do nieobowiązujących aktów prawnych;
- 2) zapisy ewidencji księgowej Bractwa, w szczególności nazewnictwo kont, nie wskazują jednoznacznie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego odpowiednio nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego oraz odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego wymaganych przepisem art. 10 ust. 1 ustawy;

⁶⁷ Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2053)

⁶⁸ Jw.

⁶⁹ Przy użyciu aplikacji na stronie internetowej Ministerstwa Finansów <https://e-sprawozdania.mf.gov.pl/ap>;

- 3) nazwa konta 130-02 *Rachunek bankowy PKO BP 35...3936*, na którym ewidencjonowane są środki pochodzące z 1% pdof przekazywane przez naczelników urzędów skarbowych nie wskazuje jednoznacznie na ewidencjonowanie na nim wpływów z 1% pdof, co stanowi naruszenie przepisu art. 27 ust. 2c ustawy;
- 4) przy udzielaniu zapomóg finansowanych z 1% pdof Stowarzyszenie nie stosowało zasad określonych w *Regulaminie udzielania pomocy społecznej przez Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta*;
- 5) koszty promocji i reklamy 1% pdof finansowane ze środków 1% podatku były ewidencjonowane razem z innymi kosztami finansowanymi z 1% pdof bez wyodrębnienia analitycznego, co stanowi naruszenie przepisu art. 27 ust. 2c ustawy;
- 6) sprawozdanie finansowe za 2019 r., w tym rachunek zysków i strat:
  - a) błędnie wskazuje kwoty przychodów⁷⁰ i kosztów działalności nieodpłatnej pożytku publicznego;
  - b) błędnie ujmuje przychody finansowe w przychodach działalności nieodpłatnej pożytku publicznego;
  - c) wskazuje na brak osiągnięcia przychodów i kosztów działalności odpłatnej pożytku publicznego, mimo że stwierdzono jej prowadzenie w okresie sprawozdawczym.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

W oparciu o dokumentację udostępnioną w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w działalności jednostki, będące konsekwencją niewystarczającej znajomości niektórych przepisów prawa. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia skutkowały naruszeniem art. 10 ust. 1, 10 ust. 3, art. 27 ust. 2, art. 27 ust. 2c, art. 27 ust. 2c ustawy oraz art. 34 ustawy w związku z przepisem art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, a także przepisu art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 52 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości oraz przepisów § 4 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczania przez organizacje pożytku publicznego informacji z zakresu 1% pdof.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. określenie w statucie Bractwa zakresu prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego;
2. dokonanie zmian w Polityce rachunkowości Stowarzyszenia, w tym Planie kont poprzez:
  - a) usunięcie postanowień oraz odwołań do nieobowiązujących aktów prawnych;
  - b) wyodrębnienie przychodów, kosztów oraz wyników działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego;
  - c) aktualizację postanowień Polityki rachunkowości Bractwa, w tym planu kont odnoszących się do kont księgowych właściwych do ewidencjonowania przychodów i kosztów pochodzących ze środków 1% pdof;
3. prawidłowe wydatkowanie środków z 1% pdof zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy;

---

⁷⁰ Także wprowadzenie do sprawozdania finansowego;

4. regulowanie zobowiązań zgodnie z terminami płatności określonymi na dowodach źródłowych;
5. przestrzeganie postanowień art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości poprzez zamieszczanie w opisie na dokumentach źródłowych stwierdzenia, że dany dokument został sprawdzony pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym oraz zatwierdzony do wypłaty przez kierownika jednostki kontrolowanej;
6. zamieszczanie na reklamach Bractwa zachęcających do przekazywania 1% pdof informacji o jej finansowaniu lub współfinansowaniu ze środków pochodzących z 1% pdof, zgodnie z art. 27c ust. 1 udpp oraz przepisami rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczania przez organizacje pożytku publicznego informacji z zakresu 1% pdof;
7. zamieszczanie na stronie internetowej Bractwa informacji o braku możliwości - przy użyciu udostępnionego przez Stowarzyszenie programu komputerowego - swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof wybranej OPP zgodnie przepisami § 4 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczania przez organizacje pożytku publicznego informacji z zakresu 1% pdof, tj. tak aby informacja wyróżniała się od tła płaszczyzny oraz zapewniała dostępność dla osób niepełnosprawnych;
8. podpisywanie sprawozdań finansowych przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisem art. 52 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości;
9. zmiana nazewnictwa kont w sposób wskazujący jednoznacznie na przychody, koszty oraz wynik finansowy odpowiednio nieodpłatnej działalności pożytku publicznego oraz odpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego;
10. zmiana nazwy konta 130-02 *Rachunek bankowy PKO BP 35...3936*, na którym ewidencjonowane są środki pochodzące z 1% pdof przekazywane przez naczelników urzędów skarbowych w sposób wskazujący jednoznacznie na ewidencjonowanie na nim wpływów z 1% pdof;
11. stosowanie przez Bractwo przy udzielaniu zapomóg finansowanych z 1% pdof zasad określonych w *Regulaminie udzielania pomocy społecznej przez Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta*;
12. wyodrębnienie konta analitycznego służącego do ewidencjonowania wyłącznie kosztów promocji i reklamy 1% pdof;
13. rzetelne sporządzanie sprawozdań finansowych Stowarzyszenia, w szczególności poprawne wskazywanie przychodów i kosztów działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego.

Na podstawie § 24 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. poz. 2054) zobowiązuje się Fundację do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 60 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że decyzja o zwrocie nieprawidłowo wydatkowanych środków pochodzących z 1% pdof zostanie podjęta w odrębnym postępowaniu prowadzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu.

Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

Krzysztof Motyk

